

Súd: Okresný súd Vranov nad Topľou
Spisová značka: 11Csp/68/2019
Identifikačné číslo súdneho spisu: 8819201115
Dátum vydania rozhodnutia: 08. 07. 2019
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Andrea Zolotová
ECLI: ECLI:SK:OSVT:2019:8819201115.2

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Vranov nad Topľou sudkyňou JUDr. Andreou Zolotovou v spore žalobcu: POHOTOVOŠŤ, s.r.o., Pribinova 25, 811 09 Bratislava, IČO: 35 807 598, zastúpený JUDr. Katarínou Hegedúšovou, advokátkou, Majerníkova 3/A, 841 05 Bratislava 4, IČO: 42 185 190, proti žalovanej: V. J., W.. XX. XX. XXXX, M. F. I. XXX/X, XXX XX U. W. M., t. č. F. XXXX, XXX XX U. W. M. o zaplatenie istiny v sume 112,- eur s príslušenstvom, t a k t o

rozhodol:

I. Žalovaná je p o v i n n á zaplatiť žalobcovi sumu 112,- EUR spolu s úrokom z omeškania vo výške 5% ročne zo sumy 112,- EUR od 14.04.2016 do zaplatenia, a to všetko v pravidelných mesačných splátkach vo výške 10,- EUR mesačne, ktoré sú splatné vždy do konca toho ktorého mesiaca, počnúc dňom nadobudnutia právoplatnosti tohto rozsudku do úplného uhradenia celej dlžnej sumy pod následkami straty výhody splátok pri omeškaní sa s niektorou zo splátok.

II. Žalobu v prevyšujúcej časti z a m i e t a.

III. Žalovanej náhradu trov konania n e p r i z n á v a.

odôvodnenie:

1. Žalobca sa podaným návrhom domáhal vydania rozhodnutia, ktorým by súd uložil žalovanej zaplatiť mu sumu istiny 112 eur, odplatu v sume 84 eur, zmluvnú pokutu v sume 33 eur, poplatky za upomienky v sume 180 eur a zmluvný úrok vo výške 60% zo sumy 300 eur od 13.04.2015 do 20.04.2015, zo sumy 253 eur od 21.04.2015 do 18.05.2015, zo sumy 206 eur od 19.05.2015 do 20.07.2015, zo sumy 159 eur od 21.07.2015 do 18.11.2015, zo sumy 135,50 eur od 19.11.2015 do 15.01.2016 a zo sumy 112 eur od 16.01.2015 do zaplatenia úroku a úroky z omeškania vo výške 5% ročne zo sumy 196 eur od 14.04.2016 do zaplatenia.

2. Podanie návrhu odôvodnil tým, že na základe zmluvy o spotrebiteľskom úvere č. XXXXXXXXXX zo dňa 13.04.2015 uzatvorenej podľa zákona č. 129/2010 Z. z. o spotrebiteľských úveroch a o iných úveroch a pôžičkách pre spotrebiteľov a o zmene a doplnení niektorých zákonov v platnom znení žalobca, ako veriteľ, poskytol žalovanému, ako dlžníkovi, úver vo výške 300,- Eur, ktorý sa Žalovaný zaviazal vrátiť a zaplatiť odplatu pri poskytnutí finančných prostriedkov a úrok spojený so spotrebiteľským úverom, čo v prípade riadneho splatenia úveru v dohodnutom termíne predstavuje sumu vo výške 264,- Eur, t. j. zaplatiť celkovú čiastku vo výške 264,- Eur. Žalovaný sa zaviazal vrátiť celkovú čiastku t.j. 564,- Eur do 13.04.2016. V zmysle Všeobecných podmienok poskytnutia spotrebiteľského úveru, ktoré sú neoddeliteľnou súčasťou Zmluvy o spotrebiteľskom úvere, sa žalobca a žalovaný dohodli, že ak spotrebiteľ neuhradí celkovú čiastku úveru v lehote dohodnutej v zmluve o spotrebiteľskom úvere, žalovaný sa zaväzuje žalobcovi zaplatiť zmluvnú pokutu vo výške 33,- Eur. Vzhľadom na to, že žalovaný neplnil riadne a včas svoj záväzok v zmysle dohodnutých podmienok, čím porušil dojednania

predmetnej Zmluvy o spotrebiteľskom úvere a stratil výhodu splátok, žalobca vyzval žalovaného na úhradu jeho záväzku. V zmysle Všeobecných podmienok poskytnutia spotrebiteľského úveru, ktoré sú neoddeliteľnou súčasťou Zmluvy o spotrebiteľskom úvere, sa žalovaný zaviazal uhradiť žalobcovi za každú zaslanú upomienku čiastku 30,- Eur, zaslaných upomienok bolo 6, t. j. celkovo vo výške 180,- Eur. Žalovaný doposiaľ uhradil Žalobcovi sumu vo výške 188€. Žalovaný ku dňu vyhotovenia tohto návrhu na vydanie platobného rozkazu neuhradil celú dlžnú sumu.

3. Žalovaná so žalobou súhlasila.

4. Súd vykonal dokazovanie oboznámením sa so žalobným návrhom a jeho prílohami, a to zmluvou o úvere zo dňa 13.04.2015, všeobecnými podmienkami k úveru, výpisom z obchodného registra žalobcu, správami o pobyte žalovanej a písomnými vyjadreniami žalobcu a výsluchom žalovanej.

5. Na základe takto vykonaného dokazovania zistil nasledovný skutkový stav veci:

6. V danej právnej veci súd zistil, že žalobca a žalovaná uzavreli dňa 13.04.2015 zmluvu o úvere, kde sa veriteľ zaviazal poskytnúť dlžníkovi úver v sume 300 eur a dlžník sa zaviazal zaplatiť veriteľovi túto sumu vrátiť a zaplatiť odplatu a úrok v sume 264 eur, celkovo sumu 564 eur. Odplata predstavovala sumu 84 eur, čo predstavuje RPMN 28%. V bode 3 je dohodnutý úrok, ktorý je vo výške 60 % ročne z poskytnutého úveru až do jeho plného vrátenia, čo v prípade riadneho splatenia predstavuje 180 eur, ktorú sa zaviazala uhradiť do 13.03.2016. Celkovo mala navyiac okrem istiny 300 eur vrátiť sumu 264 eur a 84 eur, t.j. 348 eur, t.j viac ako 100 % istiny.

7. Zo zmluvy o spotrebiteľskom úvere zo dňa 13.04.2015 bodu 3 ods. 1,2,3,4,5 vyplýva, že úrok vo výške 60% ročne z poskytnutého úver až do jeho úplného uhradenia, čo v prípade riadneho splatenia úveru v dohodnutom termíne predstavuje sumu 180 eur. Spotrebiteľ sa zaväzuje zaplatiť celkovú čiastku 564 eur, ak nie je dohodnuté inak do 13.04.2016 na účet veriteľa špecifikovaný vo Všeobecných podmienkach poskytnutia spotrebiteľského úveru alebo v hotovosti mandatárovi. Vzhľadom na uvedené sa zmluvné strany dohodli, že doba trvania zmluvy o spotrebiteľskom úvere a termín konečnej splatnosti spotrebiteľského úveru nastane dňa 13.04.2016. Zmluvné strany sa dohodli, že peňažné prostriedky sú na základe tejto zmluvy o spotrebiteľskom úvere poskytnuté na iný účel ako na výkon povolania alebo podnikania a rovnako sa neposkytujú ani na účel podľa § 1 ods. 3 zákona o spotrebiteľských úveroch. Zmluva je vyhovená v 4 rovnopisoch s platnosťou originálu, pričom dva rovnopisy obdrží veriteľ, jeden rovnopis obdrží spotrebiteľ (dlžník) a jeden ručiteľ). V prípade, ak spotrebiteľ (dlžník) o to požiadá, veriteľ namiesto listinnej formy poskytne zmluvu a dokumenty súvisiace so zmluvou zaslaním na e-mail uvedený spotrebiteľom (dlžníkom). Spotrebiteľ má právo kedykoľvek počas doby trvania tejto zmluvy o spotrebiteľskom úvere spotrebiteľský úver úplne alebo čiastočne splatiť pred dohodnutou lehotou splatnosti, a to za podmienok uvedených vo Všeobecných podmienkach poskytnutia spotrebiteľského úveru. Spotrebiteľ bol poučený o práve odstúpenia od tejto zmluvy o spotrebiteľskom úvere, a to za podmienok uvedených vo Všeobecných podmienkach poskytnutia spotrebiteľského úveru. Dolupodpísaný spotrebiteľ vyhlasuje, že súhlasí s obsahom tejto zmluvy o spotrebiteľskom úvere, bol oboznámený so Všeobecnými podmienkami poskytnutia spotrebiteľského úveru, ktoré sú neoddeliteľnou súčasťou tejto zmluvy o spotrebiteľskom úvere, nemá k ním žiadne výhrady a zaväzuje sa ich dodržiavať. Súčasne potvrdzuje prevzatie zmluvy o spotrebiteľskom úvere vrátane všeobecných podmienok poskytnutia spotrebiteľského úveru a vyhlasuje, že informácie, ktoré poskytol veriteľovi pred uzatvorením tejto zmluvy o spotrebiteľskom úvere, sú pravdivé a že má právnu spôsobilosť v zmysle Občianskeho zákonníka na uzatvorenie tejto zmluvy o spotrebiteľskom úvere. Zmluvné strany sa dohodli na tom, že ak spotrebiteľ neuhradí celkovú čiastku úveru v lehote dohodnutej v zmluve o spotrebiteľskom úvere, spotrebiteľ sa zaväzuje veriteľovi zaplatiť zmluvnú pokutu vo výške 33 eur. Spotrebiteľ sa zaväzuje uhradiť veriteľovi za každú zaslanú upomienku čiastku 30 eur, a to do 5 dní od doručenia písomnej výzvy na úhradu.

8. Podľa bodov 11. a 13. Všeobecných podmienok poskytnutia spotrebiteľského úveru účastníci sa dohodli, že spotrebiteľ dáva výslovný súhlas na to, aby mu veriteľ zasielal akékoľvek upomienky, SMS správy na mobilné telefóny a e-mail uvedené v žiadosti o spotrebiteľský úver, v hlavičke zmluvy, dodatočne oznámené klientom alebo zistené veriteľom, ako aj na užívateľské konto klienta vytvorené na webovskej stránke veriteľa O..T..L. (upozornenie na termín splátky a iné skutočnosti). Spotrebiteľ súhlasí s tým, aby veriteľ mu posielal oznámenia aj pomocou automatizovaných prostriedkov elektronickej

komunikácie bez účasti človeka. 13. Veriteľ upozorňuje spotrebiteľa, že v prípade nesplatenia spotrebiteľského úveru vznikne za podmienok stanovených v zmluve spotrebiteľovi povinnosť zaplatiť dohodnutú čiastku za upomienky, okamžite splatiť celý dlh, povinnosť platiť úroky z omeškania, nahradiť škodu vo výške, v ktorej nie je krytá úrokom z omeškania, zmluvnú pokutu a uhradiť náklady, ktoré mu vznikli v súvislosti s uplatnením práva a veriteľovi vznikne právo na realizáciu zabezpečenia uvedeného v zmluve, právo na odstúpenie od zmluvy a/alebo právo domáhať sa ochrany svojich práv na príslušnom orgáne.

9. Z výpovede žalovanej vyplýva, že to, čo je uvedené v žalobe, je pravda. So žalobou súhlasí. Žalovaná na dotaz súdu, či súhlasí so žalobou, či podpísala zmluvu, či jej bol poskytnutý spotrebiteľský úver v sume 300 eur, uviedla, že áno. To, koľko uhradila, uviedla, že sa nepamätá. Na dotaz súdu uviedla, že má nejaké šeky doma. Momentálne ich pri sebe nemá. Dôvodom neplatenia bolo to, že nemala z čoho. Je na materskej. 14.08 jej končí. Žalovaná na otázku súdu, či je pravda, že uhradila žalobcovi sumu 188,- eur, ako to uvádza žalobca, žalovaná uviedla, že môže to byť takáto suma. Uviedla, že nemá z čoho zaplatiť. V auguste jej končí. Uviedla, že môže uhradiť dlžnú sumu len v splátkach po 5 až 10 eur. Poberá 250 eur. Nie je vydatá. Má tri nezaopatrené maloleté deti. Býva na F.L., platí byt 94 eur, viac nič neplatí. Nie je vlastníkom žiadnych nehnuteľností ani motorových vozidiel.

10. Uvedený spor súd takto právne posúdil:

11. Podľa ust. § 1 ods. 2 zákona č. 129/2010 Z.z. o spotrebiteľských úveroch spotrebiteľským úverom na účely tohto zákona je dočasné poskytnutie peňažných prostriedkov na základe zmluvy o spotrebiteľskom úvere vo forme pôžičky, úveru, odloženej platby alebo obdobnej finančnej pomoci poskytnutej veriteľom spotrebiteľovi.

12. Podľa ust. § 2 písm. a), b) zákona č. 129/2010 Z.z. o spotrebiteľských úveroch spotrebiteľom fyzická osoba, ktorej je ponúkaný alebo bol poskytnutý spotrebiteľský úver na iný účel ako na výkon zamestnania, povolania alebo podnikania, veriteľom fyzická osoba alebo právnická osoba, ktorá ponúka alebo poskytuje spotrebiteľský úver v rámci svojej podnikateľskej činnosti,

13. Podľa ustanovenia § 52 ods. 1,2,3,4 OZ spotrebiteľskou zmluvou je každá zmluva bez ohľadu na právnu formu, ktorú uzatvára dodávateľ so spotrebiteľom. Ustanovenia o spotrebiteľských zmluvách, ako aj všetky iné ustanovenia upravujúce právne vzťahy, ktorých účastníkom je spotrebiteľ, použijú sa vždy, ak je to na prospech zmluvnej strany, ktorá je spotrebiteľom. Odlišné zmluvné dojednania alebo dohody, ktorých obsahom alebo účelom je obchádzanie tohto ustanovenia, sú neplatné. Na všetky právne vzťahy, ktorých účastníkom je spotrebiteľ, sa vždy prednostne použijú ustanovenia Občianskeho zákonníka, aj keď by sa inak mali použiť normy obchodného práva. Dodávateľ je osoba, ktorá pri uzatváraní a plnení spotrebiteľskej zmluvy koná v rámci predmetu svojej obchodnej alebo inej podnikateľskej činnosti. Spotrebiteľ je fyzická osoba, ktorá pri uzatváraní a plnení spotrebiteľskej zmluvy nekoná v rámci predmetu svojej obchodnej činnosti alebo inej podnikateľskej činnosti.

14. Podľa ust. § 53 ods. 1 OZ Spotrebiteľské zmluvy nesmú obsahovať ustanovenia, ktoré spôsobujú značnú nerovnováhu v právach a povinnostiach zmluvných strán v neprospech spotrebiteľa (ďalej len „neprijateľná podmienka“). To neplatí, ak ide o zmluvné podmienky, ktoré sa týkajú hlavného predmetu plnenia a primeranosti ceny, ak tieto zmluvné podmienky sú vyjadrené určito, jasne a zrozumiteľne alebo ak boli neprijateľné podmienky individuálne dojednané.

15. Podľa ust. § 53 ods. 2,3 OZ Za individuálne dojednané zmluvné ustanovenia sa nepovažujú také, s ktorými mal spotrebiteľ možnosť oboznámiť sa pred podpisom zmluvy, ak nemohol ovplyvniť ich obsah. Ak dodávateľ nepreukáže opak, zmluvné ustanovenia dohodnuté medzi dodávateľom a spotrebiteľom sa nepovažujú za individuálne dojednané.

16. Podľa ust. § 53 ods. 4 OZ Za neprijateľné podmienky uvedené v spotrebiteľskej zmluve sa považujú najmä ustanovenia, ktoré

a) má spotrebiteľ plniť a s ktorými sa nemal možnosť oboznámiť pred uzavretím zmluvy,

b) dovoľujú dodávateľovi previesť práva a povinnosti zo zmluvy na iného dodávateľa bez súhlasu spotrebiteľa, ak by prevodom došlo k zhoršeniu vymožitelnosti alebo zabezpečenia pohľadávky spotrebiteľa,

c) vylučujú alebo obmedzujú zodpovednosť dodávateľa za konanie alebo opomenutie, ktorým sa spotrebiteľovi spôsobila smrť alebo ujma na zdraví,
d) vylučujú alebo obmedzujú práva spotrebiteľa pri uplatnení zodpovednosti za vady alebo zodpovednosti za škodu,
e) umožňujú dodávateľovi, aby spotrebiteľovi nevydal ním poskytnuté plnenie aj v prípade, ak spotrebiteľ neuzavrie s dodávateľom zmluvu alebo od nej odstúpi,
f) umožňujú dodávateľovi odstúpiť od zmluvy bez zmluvného alebo zákonného dôvodu a spotrebiteľovi to neumožňujú,
g) oprávňujú dodávateľa, aby bez dôvodov hodných osobitného zreteľa vypovedal zmluvu uzavretú na dobu neurčitú bez primeranej výpovednej lehoty,
h) prikazujú spotrebiteľovi, aby splnil všetky záväzky aj vtedy, ak dodávateľ nespĺnil záväzky, ktoré vznikli,
i) umožňujú dodávateľovi jednostranne zmeniť zmluvné podmienky bez dôvodu dohodnutého v zmluve,
j) určujú, že cena tovaru alebo služieb bude určená v čase ich splnenia, alebo dodávateľa oprávňujú na zvýšenie ceny tovaru alebo služieb bez toho, aby spotrebiteľ mal právo odstúpiť od zmluvy, ak cena dohodnutá v čase uzavretia zmluvy je podstatne prekročená v čase splnenia,
k) požadujú od spotrebiteľa, ktorý nespĺnil svoj záväzok, aby zaplatil neprimerane vysokú sumu ako sankciu spojenú s nespĺnením jeho záväzku,
l) obmedzujú prístup k dôkazom alebo ukladajú spotrebiteľovi povinnosť niesť dôkazné bremeno, ktoré by podľa práva, ktorým sa riadi zmluvný vzťah, mala niesť iná zmluvná strana,
m) v prípade čiastočného alebo úplného nespĺnenia záväzku zo strany dodávateľa neprimerane obmedzujú alebo vylučujú možnosť spotrebiteľa domáhať sa svojich práv voči dodávateľovi vrátane práva spotrebiteľa započítať pohľadávku voči dodávateľovi,
n) spôsobujú, že platnosť zmluvy uzatvorenej na dobu určitú sa po uplynutí obdobia, na ktorú bola zmluva uzavretá, predĺži, pričom spotrebiteľovi priznávajú neprimerane krátke obdobie na prejavenie súhlasu s predĺžením platnosti zmluvy,
o) oprávňujú dodávateľa rozhodnúť o tom, že jeho plnenie je v súlade so zmluvou, alebo ktoré priznávajú právo zmluvu vykladať iba dodávateľovi,
p) obmedzujú zodpovednosť dodávateľa, ak bola zmluva uzavretá sprostredkovateľom, alebo vyžadujú uzavretie zmluvy prostredníctvom sprostredkovateľa v osobitnej forme,
r) umožňujú, aby bol spor medzi stranami riešený v rozhodcovskom konaní bez splnenia podmienok ustanovených osobitným zákonom,
s) požadujú, aby spotrebiteľ poskytol zabezpečenie splnenia svojho záväzku v hodnote neprimerane vyššej, ako je výška jeho záväzku vyplývajúca zo spotrebiteľskej zmluvy v čase uzavretia dohody o zabezpečení splnenia záväzku spotrebiteľa,
t) požadujú od spotrebiteľa plnenie za službu, ktorej poskytnutie dodávateľom v prevažnej miere nesleduje záujmy spotrebiteľa,
u) požadujú od spotrebiteľa, aby bol neprimerane dlho viazaný zmluvou aj keď pri uzavieraní zmluvy bolo zrejmé, že predmet zmluvy možno dosiahnuť v podstatne kratšom čase,
v) požadujú od spotrebiteľa uhradenie plnení, o ktorých spotrebiteľ nebol pred uzavretím zmluvy preukázateľne informovaný, ktorých úhrada nebola upravená v zmluve alebo za ktoré spotrebiteľ nedostáva dohodnuté protiplnenie,

17. Podľa ust. § 53 ods. 5 OZ neprijateľné podmienky upravené v spotrebiteľských zmluvách sú neplatné.

18. Podľa § 54 ods. 1 a 2 Občianskeho zákonníka, zmluvné podmienky upravené spotrebiteľskou zmluvou sa nemôžu odchýliť od tohto zákona v neprospech spotrebiteľa. Spotrebiteľ sa najmä nemôže vopred vzdať svojich práv, ktoré mu tento zákon alebo osobitné predpisy na ochranu spotrebiteľa priznávajú, alebo si inak zhoršiť svoje zmluvné postavenie. V pochybnostiach o obsahu spotrebiteľských zmlúv platí výklad, ktorý je pre spotrebiteľa priaznivejší.

19. Podľa § 39 Občianskeho zákonníka, neplatný je právny úkon, ktorý svojím obsahom alebo účelom odporuje zákonu alebo ho obchádza alebo sa prieči dobrým mravom.

20. Podľa § 544 ods. 1, ods. 2 Občianskeho zákonníka, ak strany dojednávajú pre prípad porušenia zmluvnej povinnosti zmluvnú pokutu, je účastník, ktorý túto povinnosť poruší, zviazaný pokutu zaplatiť, aj keď oprávnenému účastníkovi porušením povinnosti nevznikne škoda. Zmluvnú pokutu možno dojednať len písomne a v dojednaní musí byť určená výška pokuty alebo určený spôsob jej určenia.

21. Podľa § 517 ods. 1 Občianskeho zákonníka, ak dlžník ktorý svoj dlh riadne a včas nesplní, je v omeškaní. Ak ho nesplní ani v dodatočnej primeranej lehote poskytnutej mu veriteľom, má veriteľ právo od zmluvy odstúpiť; ak ide o deliteľné plnenie, môže sa odstúpenie veriteľa za týchto podmienok týkať aj len jednotlivých plnení.

22. Podľa § 517 ods. 2 Občianskeho zákonníka, ak ide o omeškanie s plnením peňažného dlhu, má veriteľ právo požadovať od dlžníka popri plnení úroky z omeškania, ak nie je podľa tohto zákona povinný platiť poplatok z omeškania; výšku úrokov z omeškania a poplatku z omeškania ustanovuje vykonávací predpis.

23. Podľa § 3 ods.1 a 2 nariadenia vlády SR č. 87/1995 Z.z., ktorým sa vykonávajú niektoré ustanovenia Občianskeho zákonníka účinného v čase uzavretia zmluvy, výška úrokov z omeškania je o 5 percentuálnych bodov vyššia ako základná úroková sadzba Európskej centrálnej banky platná k prvému dňu omeškania s plnením peňažného dlhu.

24. Súd zistil, že medzi žalobcom a žalovanou bola uzavretá zmluva o spotrebiteľskom úvere, teda spotrebiteľská zmluva. Pre spotrebiteľskú zmluvu je charakteristické, že spotrebiteľ vstupuje do zmluvného vzťahu s dodávateľom, ktorým je najčastejšie predávajúci, za zmluvných podmienok, ktoré si vopred určil dodávateľ, pričom spotrebiteľ nemá možnosť tieto podmienky individuálne ovplyvniť. Občiansky zákonník podrobnejšie špecifikuje všeobecné pravidlá pre dojednanie podmienok v spotrebiteľských zmlúv a výslovne ustanovuje, že takéto ustanovenia v zmluvách, ktoré spôsobujú nerovnováhu v právach a povinnostiach v neprospech spotrebiteľa sú neprijateľné a preto neplatné. Vychádza sa z toho, že predovšetkým spotrebiteľ v dobrej viere uzatvára zmluvu s dodávateľom, od ktorého sa očakáva, že vzhľadom na jeho podnikanie a ponúkaný tovar a služby koná profesionálne a v súlade s poctivým prístupom k podnikaniu. Predpokladá sa, že dodávateľ má vedomosti a skúsenosti a oproti spotrebiteľovi vystupuje ako zvýhodnený účastník zmluvného vzťahu založeného spotrebiteľskou zmluvou. Pokiaľ dodávateľ požaduje od spotrebiteľa sankciu za porušenie jeho zmluvných povinností a táto je v nepomere k jeho plneniu, je neplatná.

25. V danom prípade žalovaná ako fyzická osoba spĺňala definíciu spotrebiteľa a spoločnosť POHOTOVOSTĚ, s.r.o. Bratislava na strane veriteľa konala v rámci predmetu svojej podnikateľskej činnosti pri uzatváraní zmluvy o úvere, keďže aj v predmete podnikania zapísaného v Obchodnom registri mala činnosť poskytovanie úverov z vlastných zdrojov. Podľa záveru súdu tak bolo preukázané, že veriteľ, teda spoločnosť POHOTOVOSTĚ, s.r.o. Bratislava spĺňala definíciu dodávateľa. V konaní bolo ďalej preukázané, že zmluva medzi veriteľom a žalovanou bola uzatvorená na formulári veriteľa vrátane všeobecných zmluvných podmienok, do tejto zmluvy bolo možné doplniť resp. zmeniť len osobné údaje žalovaného ako dlžníka a výšku úveru.

26. Takto súd dospel k záveru, že zmluva o úvere zo dňa 13.04.2015 uzavretá medzi veriteľom a žalovanou bola spotrebiteľskou zmluvou.

27. Súd mal v danej právnej veci za preukázané, že žalobca na základe zmluvy o spotrebiteľskom úvere poskytol žalovanej finančné prostriedky vo výške 300 eur a žalovaná sa zaviazala za poskytnutý úver žalobcovi splatiť s odplatom a úrokom v termíne do jedného roka, t.j. do 13.04.2016. Odplata bola dohodnutá 84 eur a úrok vo výške 60%, čo je minimálne 180 eur do doby riadneho splatenia, čo je viac ako 100% istiny.

28. Súd túto dohodu o úrokoch a odplate po jej prehodnotení považoval za dohodu, ktorá je jednoznačne v rozpore s dobrými mravmi ako aj s rozpore s ustanoveniami o spotrebiteľských zmluvách, pričom je možné hovoriť aj o úžere.

29. Občiansky zákonník a ani iné právne predpisy výslovne neustanovujú, do akej výšky možno pri peňažnej pôžičke, príp. spotrebiteľskom úvere dohodnúť úroky. Vyhláška č.87/1995 v § 1 a § 1a. stanovuje limit celkovej odplaty pri spotrebiteľskom úvere a čo je potrebné zahrnúť do odplaty. Uvedené ustanovenie stanovuje, že odplata pri poskytnutí peňažných prostriedkov spotrebiteľovi nesmie prevýšiť dvojnásobok priemernej ročnej percentuálnej miery nákladov podľa § 1 ods. 4 pri obdobnom úvere alebo pôžičke. V danom prípade vzhľadom na výšku úrokovej sadzby a odplaty nie sú dodržané citované ustanovenia. Výška RPMN je zjavne nesprávna. Taktiež aj pri spotrebiteľskom úvere platia ustanovenia

§ 3 ods. 1 Občianskeho zákonníka, podľa ktorého nesmie byť výkon práva a povinnosti vyplývajúcich z občianskoprávných vzťahov v rozpore s dobrými mravmi. Neprimeranou, a teda odporujúcou dobrým mravom, je spravidla taká výška úrokov, ktorá podstatne presahuje úrokovú mieru obvyklú v dobe ich dojednaní, a to stanovenú najmä s prihliadnutím na najvyššie úrokové sadzby uplatňované bankami pri poskytovaní úverov a pôžičiek.

30. Pri dojednávaní úrokov koná v súlade s dobrými mravmi len ten veriteľ, ktorý požaduje primeraný úrok bez ohľadu na to, že dlžník uzatvára zmluvu o pôžičke v situácii pre neho nepriaznivej. V súlade s dobrými mravmi je preto také konanie veriteľa, ktorý sa pri peňažnej pôžičke „uspokojí“ bez ohľadu na to, v akej situácii sa nachádza dlžník, s primeranou výškou odplaty (odmeny) za užívanie požičanej istiny a ktorý svoje voľné peňažné prostriedky mieni „zhodnotiť“ obvyklým spôsobom. Nie je možné neprihliadnuť na skutočnosť, že dlžník uzatvára zmluvu o peňažnej pôžičke a dohodu o úrokoch z tejto pôžičky často práve z dôvodov svojej inak neriešiteľnej finančnej situácie. Nezodpovedá preto všeobecne uznávaným vzťahom medzi ľuďmi, aby dlžník v takejto situácii poskytoval veriteľovi neprimerané až úžernícke úroky. Neprimeranou, a preto odporujúcou dobrým mravom, je taká výška úrokov, ktorá podstatne presahuje úrokovú mieru v dobe dojednaní obvyklú, určenú najmä s prihliadnutím k najvyšším úrokovým sadzbám, uplatňovaným bankami pri poskytovaní úverov alebo pôžičiek (rozsudok Najvyššieho súdu SR z 26. apríla 2012, sp. zn. 5 Cdo 26/2011).

31. Dobré mravy sa v súdnej praxi využívajú ako kritérium ktoré obmedzuje subjektívne práva. Pojem dobré mravy nie je definovaný v zákone. Ich obsah spočíva vo všeobecne platných normách morálky, pri ktorých je daný všeobecný záujem ich rešpektovania. Posúdenie konkrétneho obsahu pojmu dobré mravy patrí od prípadu k prípadu sudcovi. Zmyslom tohto ustanovenia je zamedziť výkonu práva, ktoré je síce v súlade so zákonom, zodpovedná zákonu avšak odporuje dobrým mravom. V praxi sa stáva, že výkon práva je síce formálne v súlade so zákonom, ale jeho cieľom je dosiahnuť iný výsledok, než dotknutá právna norma vo všeobecnosti predpokladá. Následkom výkonu práva a povinnosti v rozpore s dobrými mravmi je neposkytnutie ochrany respektíve odopretie autoritatívneho rozhodnutia súdu potrebného na právneho vzťahu.

32. Dohoda o výške úrokov musí byť v súlade s § 39 Občianskeho zákonníka, teda nesmie sa priečiť dobrým mravom, inak je právny úkon absolútne neplatný. O takýto stav pôjde vtedy, ak dohodnuté úroky presiahnu mieru úrokov poskytovaných peňažnými ústavmi v čase uzavretia zmluvy (rozhodnutie Najvyššieho súdu SR 1MCdo 1/2009 zo dňa 31.7.2009). Za dobré mravy možno považovať súhrn etických, všeobecne zachovávaných a uznávaných zásad, ktorých dodržiavanie je často krátko zabezpečované aj právnymi normami tak, aby každé konanie bolo v súlade so všeobecnými mravnými a morálnymi zásadami demokratickej spoločnosti.

33. Súd poukazuje na rozsudok Krajského súdu v Prešove sp.zn. 3Co/114/2014 zo dňa 05.11.2014-65. Vo vyššie uvedených rozhodnutiach tak súd považoval za rozporné s dobrými mravmi poskytnutie úveru spotrebiteľovi za cenu prevyšujúcu o 100% priemernú cenu porovnateľných úverov poskytovaných bankami.

34. V danom prípade ročná sadzba úroku dohodnutého medzi účastníkmi zmluvy predstavuje 60% ročne a odplata v sume 84 eur pri úvere 300 eur. Úroky pri porovnateľných úveroch poskytované bankami v rozhodnom období boli 10%. V danom prípade teda ide o neprimerané vysoké úroky, ktoré boli dojednané v rozpore s dobrými mravmi, preto je s poukazom na ust. §39 OZ (Občianskeho zákonníka) zmluva o úvere v časti odplaty neplatným právnym úkonom.⁶² „Aj keď podľa slovenskej právnej úpravy nie je civilnoprávna úžera explicitne upravená, odporuje dobrým mravom a ustanoveniu § 39 OZ. Absolútne neplatným právnym úkonom je aj úver, poskytnutý pri zneužití tiesne alebo aj ľahkovážnosťou za neprimerané protiplnenie (úroky, poplatky). V konečnom dôsledku ide o skutkovú podstatu trestného činu úžery, len na trestnoprávny postih chýba úmysel. Ľahkomyselnosť síce nie je v § 235 Trestného zákona súčasťou skutkovej podstaty, ale na účely tzv. civilnoprávnej úžery okruh kvalifikačných kritérií nie je taxatívny (porov. rozhodnutie rak. Najvyšší súdny dvor OGH 3Ob 816/53). K otázke tzv. civilnoprávnej úžery a z tohto dôvodu neplatnosti zmluvy úverovej povahy teda k skutkovej podstaty trestného činu úžery pri nepreukázaní úmyslu odvolací súd poukazuje na rozsudok NS ČR 21Cdo 1484/2004. Pre tzv. civilnoprávnu úžeru je právny úkon absolútne neplatný pre rozpor s dobrými mravmi (§ 39 OZ).“ Rozhodnutie Krajského súdu v Prešove zo dňa 25. septembra 2013 č. k. 3Co 151/2013-63. Z vyššie citovaného rozhodnutia tiež vyplýva, že „Odvolací súd považuje za rozporné s dobrými mravmi, ak

sa poskytnú spotrebiteľovi úver za cenu prevyšujúcu o 100% priemernú cenu porovnateľných úverov poskytovaných bankami a ak veriteľ využije tieseň spotrebiteľa, jeho neskúsenosť, ľahkomyselnosť, rozrušenie, prípadne slabomyselnosť. Aj pri nedbanlivosti veriteľa ide o vykorisťovanie spotrebiteľa a v takomto prípade je úverová zmluva neplatná v celom rozsahu. Poskytovanie úverov je citlivá agenda a pre odbornú starostlivosť veriteľa sa musí vyžadovať proaktívny prístup k zisteniu vhodnosti úverových podmienok (starostlivosť o hospodárske záujmy spotrebiteľov ;čl. 169 Zmluvy o fungovaní Európskej únie).“64. „Výška zmluvných úrokov, pokiaľ tieto úroky prevýšia priemer úrokov na trhu pri porovnateľnom úvere o viac ako 100 % je neprijateľná a odporuje dobrým mravom. Prevýšenie úrokov o 100 % oproti priemeru úrokov za úvery poskytované bankami je netolerovateľné za žiadnych okolností

35. Vzhľadom na vyššie uvedené závery súd považoval dohodu o úrokoch vo výške 60% a odplaty v sume 84 eur za absolútne neplatnú, nakoľko sa prieči dobrým mravom a súd takto dohodnutú odplatu a úroky považoval aj za neprimerané v zmysle § 53 a § 54 Občianskeho zákonníka.

36. V zmysle § 53 ods. 1 až 3 Občianskeho zákonníka v znení účinnom spotrebiteľské zmluvy nesmú obsahovať ustanovenia, ktoré spôsobujú značnú nerovnováhu v právach a povinnostiach zmluvných strán v neprospech spotrebiteľa (ďalej len „neprijateľná podmienka“). Neprijateľné podmienky upravené v spotrebiteľských zmluvách sú neplatné.

37. Keďže podľa názoru súdu dohoda o úrokoch vo výške 60% ročne, čo pri úvere 300 eur pri riadnom splatení predstavuje sumu 180 eur a odplata v sume 84 eur je podľa súdu v rozpore s dobrými mravmi a cit. zákonných ustanoveniami absolútne neplatná. Preto požadovanie ďalších úrokov, odplaty a poplatkov je v zmysle citovaných ustanovení nedôvodné.

38. Vzhľadom na uvedené považoval súd dohodu o úrokoch a odplate v predmetnej vyššie citovanej zmluve za absolútne neplatnú v zmysle § 39 Občianskeho zákonníka, nakoľko sa takéto dojednanie prieči dobrým mravom. Z neplatnej dohody nevzniká právo na plnenie.

39. Súd v danej súvislosti poukazuje aj na skutočnosť, že Slovenská republika ako člen Európskej únie je povinná plniť záväzky vyplývajúce z tohto členstva. Členské štáty Únie sú povinné zabezpečiť, aby nekalé podmienky použité v zmluvách uzatvorených so spotrebiteľom zo strany predajcu alebo dodávateľa podľa ich vnútroštátneho práva, neboli záväzné pre spotrebiteľa a aby zmluva bola podľa týchto podmienok naďalej záväzná pre strany, ak je jej ďalšia existencia možná bez nekalých podmienok (čl. 6 Smernice Rady 93/13/EHS z 5. apríla 1993 o nekalých podmienkach v spotrebiteľských zmluvách, ďalej len „smernica“).

40. Dôležitým rozhodnutím je rozsudok Súdneho dvora Európskej únie vo veci Océano Grupo Editorial SA a Rocío Murciano Quintero (C-240/98) a medzi Salvat Editores SA a José M. Sánchez Alcón Prades a spol., spojené prípady C-240/98 a C-244/98, z ktorého je zrejmá aj obligatornosť zásahu súdu proti nekalej podmienke: „Cieľ Článku 6 Smernice, ktorý od členských štátov vyžaduje stanoviť, že nečestné podmienky nie sú pre spotrebiteľa zaväzujúce, by sa nedosiahol, keby bol spotrebiteľ sám povinný vystúpiť proti nečestnej povahe takých podmienok. V sporoch, kde zahrnuté sumy sú často obmedzené, môžu byť právnické poplatky vyššie než vložená čiastka, čo môže spotrebiteľa odradiť, aby napadol použitie nečestnej podmienky. V počte členských štátov procedurálne predpisy umožňujú jednotlivcom brániť sa v takých konaniach a je reálne riziko, že spotrebiteľ kvôli neznalosti práva nespochybní podmienku prednesenú proti nemu. Z toho vyplýva, že účinná ochrana spotrebiteľa sa môže dosiahnuť, len ak národný súd prehlási, že má právomoc zhodnotiť podmienky tohto druhu na svoj vlastný návrh“.

41. Taktiež je potrebné uviesť, že podľa rozhodnutia Súdneho dvora EÚ z 16. 11. 2010 práve vo veci POHOTOVOSTĚ, s.r.o. C-76/10, bolo rozhodnuté Súdnym dvorom EÚ, že vnútroštátny súd má v každom štádiu konania vrátane výkonu rozhodnutia povinnosť aj bez návrhu posúdiť nekalé povahy sankcií (a nielen sankcií, ale akýchkoľvek zmluvných dojednaní) obsiahnutých v zmluve o úvere, ak má súd k tomuto účelu k dispozícii nevyhnutné informácie o právnom a skutkovom stave.

42. V bode 37 tohto rozhodnutia proti spoločnosti POHOTOVOSTĚ, s.r.o. je uvedené, že sa vychádza z účelu právnej úpravy Smernice číslo 93/13 a to že spotrebiteľ sa v porovnaní s predajcom alebo dodávateľom nachádza v znevýhodnenom postavení, pokiaľ ide o vyjednávaciu silu, ako aj o úroveň

informovanosti a táto situácia ho vedie k prístupiu na podmienky pripravené vopred predajcom bez toho, aby mohol vplyvať na ich obsah.

43. V bode 38 uvedeného rozhodnutia Súdneho dvora je jasne uvedené, že nekalé podmienky nie sú pre spotrebiteľa záväzné, pričom ide o kogentné ustanovenia, ktoré nie je možné zmeniť. Ich cieľom je nastolenie formálnej rovnováhy vyplývajúcej zo zmluvy medzi právami a povinnosťami zmluvných strán a nahradiť ich skutočnou rovnováhou a zaviesť s nimi rovnosť medzi účastníkmi právneho vzťahu.

44. Ustanovenie § 53 ods. 4 OZ demonštratívne určuje, čo je možné vyhodnotiť ako neprijateľné zmluvné podmienky. Čo sa týka prípustnosti zmenky v spotrebiteľskom vzťahu demonštratívny výpočet nekalých podmienok uvedených Občianskym zákonníkom je potrebné doplniť ustanovením § 4 ods. 6 zákona číslo 258/2001 Z. z. o spotrebiteľských úveroch, platného v čase uzavretia zmluvy o úvere, podľa ktorého v súvislosti s poskytovaním úveru od spotrebiteľa alebo inej osoby sa zakazuje splniť dlh zmenkou alebo šekom.

45. Súd by mal mať na zreteli základný účel konania - poskytnutie spravodlivej ochrany subjektívnym právam účastníkov (porov. spravodlivosť nad formálne znenie zákona, správa prezidenta SR o stave republiky z 18. 06. 2015). Ústavne články o súdnej ochrane čl. 46 a nasl., čl. 6 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd spolu s Občianskym súdnym poriadkom predstavujú všeobecné požiadavky spravodlivého procesu. Vzťah práva a spravodlivosti načrtol český Ústavný súd keď v jednom zo svojich nálezov uviedol: „súd musí nielen rešpektovať právo, ale jeho výklad a aplikácia musí smerovať k spravodlivému výsledku. Právo musí byť predovšetkým nástrojom spravodlivosti, nielen súborom právnych predpisov ktoré sú mechanicky a formalisticky aplikované bez ohľadu na zmysel a účel toho, ktorého záujmu chráneného príslušnou normou“ (porovnaj nález Ústavného soudu ČR sp. zn. II. ÚS 222/07).

46. Súdny dvor zároveň judikoval, že existuje nezanedbateľné nebezpečenstvo, že priemerný spotrebiteľ nedokáže poukázať na nekalú povahu zmluvnej podmienky (spojené prípady C-240 až C-244/98). Vyhodnotenie zmluvnej podmienky ako nečestnej nie je jednoduchá záležitosť. Smernica indikatívnym spôsobom vypočítava, čo všetko sa má pritom zohľadniť (posúdenie zmyslu posudzovanej klauzuly, posúdenie ostatných zmluvných podmienok, ich porovnanie s ostatnými zmluvami, vyhodnotenie všetkých okolností prípadu a ii; čl.4 ods.1 smernice).

47. Z dôvodu existujúceho nebezpečenstva, že priemerne obozretný spotrebiteľ to nedokáže, je práve zo strany súdneho dvora judikovaná nevyhnutnosť ex offio súdnej kontroly. Pokiaľ však už má vec sudca tzv. „na stole“ a preskúmava vec, tak podľa názoru súdu je povinný ex offio reagovať na nečestné konanie veriteľa a nečestné zmluvné podmienky a naplniť tak článok 6 smernice.

48. Je tiež dôležité poznamenať, že ide o základné konanie pred súdom (nachádza sa právo). Tým sú dané predpoklady na to, aby sa veriteľovi nepriznalo plnenie z neprijateľných zmluvných podmienok. Postačí aplikovať princípy práva. Navyše tým, že súd v procese podľa nariadenia neprizná plnenie z neprijateľnej zmluvnej podmienky, nijako neobmedzí účinok, ktorý sleduje nariadenie. Proces podľa nariadenia je osobitným špecifickým konaním s posilnením zásady koncentrácie a odvolací súd si nemyslí, že by tvorca nariadenia vychádzal z premisy, že pri tomto druhu procesu neplatia závery judikatúry súdneho dvora k čl. 6 smernice.

49. Smernica 2005/29 o nekalých obchodných praktikách výslovne reguluje pôsobenie aj na vzťahy po zániku zmluvy. Podľa článku 3.1 táto smernica sa uplatňuje na nekalé obchodné praktiky podnikateľov voči spotrebiteľom tak, ako sú ustanovené v článku 5, pred, počas a po uskutočnení obchodnej transakcie vo vzťahu k produktu. Účelom tejto smernice je prispieť k riadnemu fungovaniu vnútorného trhu a dosiahnuť vysokú úroveň ochrany spotrebiteľa aproximáciou zákonov, iných právnych predpisov a správnych opatrení členských štátov o nekalých obchodných praktikách poškodzujúcich ekonomické záujmy spotrebiteľov.

50. Keďže v danom konaní bolo preukázané, že žalovaná zo sumy úveru 300 eur uhradila sumu 188 eur, je na istine žalobcovi dlžná už len sumu 112 eur. Súd pri výške úhrad vychádzal z tvrdení žalobcu a vyjadrení žalovanej.

51. Povinnosť označiť dôkazy sa vzťahuje na všetky tvrdenia, ktoré žalobca uviedol v žalobe a vo vyjadreniach. Cieľom dôkaznej povinnosti je unesenie dôkazného bremena v rozsahu v ktorom spočíva na účastníkovi konania. Nesplnenie dôkaznej povinnosti prináša so sebou také rozhodnutie súdu, ktoré vychádza zo skutkového základu zisteného z dôkazov navrhnutých účastníkom konania. Dôkazným bremenom v spojitosti s dôkaznou povinnosťou sa rozumie zodpovednosť účastníka za výsledkom konania, ktorý závisí od zistených a vykonaných dôkazov.

52. Preto súd z vyššie uvedených dôvodov žalobe ako dôvodnej vyhovel len v časti o zaplatenie sumy 112 eur ako istiny úveru. Zvyšok nároku žalobcu považoval súd za nedôvodný.

53. Žalobca ďalej požadoval v žalobe poplatky za upomienku v sume 180 eur a zmluvnú pokutu vo výške 33 eur.

54. Čo sa týka úrokov a odplaty, ako už súd vyššie uviedol zmluvu v tejto časti poplatku považoval za neplatnú z vyššie uvedených dôvodov, a preto aj nároky na úroky a poplatky považoval za nedôvodné. Preto priznal žalobcovi len rozdiel medzi istinou poskytnutého úveru a vrátenou časťou.

55. Čo sa týka nároku žalobcu na zaplatenie poplatkov za upomienky aj v tejto časti považoval žalobu za nedôvodnú. Žalobca tieto nároky nijakým spôsobom súdu ich dôvodnosť a výšku nepreukázal ani reálne vzniknuté náklady a ich zaslanie. Taktiež je nesporné, že suma poplatkov vo výške 180 eur za 6 údajne zaslaných upomienok (30 eur za jednu) nemôže zodpovedať v žiadnom prípade minimálnym reálnym nákladom na ich zaslanie, pri zohľadnení výšky poštovného a režijných nákladov. Táto suma je značne nadhodnotená. Žalobca jej výšku ako je to vyššie uvedené ani nepreukázal. Neuniesol v tomto smere dôkazné bremeno. Aj keď takáto dohoda bola zahrnutá v zmluve, ide o neprijateľnú zmluvnú podmienku, vopred a osobitne nedojednanú so spotrebiteľom.

56. V zmluve v bode 3 odsek 5 si účastníci si mali dojednať povinnosť žalovanej zaplatiť žalobcovi zmluvnú pokutu. Podľa jej obsahu v prípade nesplatenia spotrebiteľského úveru vznikne za podmienok stanovených v zmluve spotrebiteľovi povinnosť zaplatiť dohodnutú čiastku za upomienky, okamžite splatiť celý dlh, povinnosť platiť úroky z omeškania, nahradiť škodu vo výške, v ktorej nie je krytá úrokom z omeškania, zmluvnú pokutu a uhradiť náklady, ktoré mu vznikli v súvislosti s uplatnením práva a veriteľovi vznikne právo na realizáciu zabezpečenia uvedeného v zmluve, právo na odstúpenie od zmluvy a/alebo právo domáhať sa ochrany svojich práv na príslušnom orgáne.

57. Aj keď ide o súčasť zmluvy, nie je táto časť, tento odsek osobitne označená zvýraznený pre potrebu spotrebiteľa, je účelovo zakomponovaná do textu zmluvy na jej závere, tak aby si ju spotrebiteľ ani nevšimol. Jedná sa o neprijateľnú zmluvnú podmienku, osobitne nedojednanú. Je zapracovaná do textu zmluvy, ktorej znenie nemôže a ani nemohol spotrebiteľ žiadaným spôsobom ovplyvniť.

58. Súd mal za to, že takto dohodnutá zmluvná pokuta je v rozpore s ust. § 3 ods. 1 a § 53 a nasl. Občianskeho zákonníka a zmluvná pokuta je dohodnutá neplatne. Takáto dohoda o zmluvnej pokute je neplatná.

59. Žalobca právo na zaplatenie zmluvnej pokuty odvodzuje od dohody zakomponovanej do textu zmluvy, osobitne neoznačenej nezvýraznenej, a to až na jej záver. Nemá absolútne náležitosti nejakej dvojstrannej zmluvy. Ide skôr a vyzerá ako nejaké tlačivo. Samotná zmluva uzavretá so žalovanou je typovou zmluvou a tie sú uzatvárané vo viacerých prípadoch a je teda obvyklé, že spotrebiteľ obsah zmluvy, a teda i dojednané zmluvné podmienky neovplyvňuje, a preto sa nejedná o individuálne dojednané zmluvné ustanovenie. Žalobca ako dodávateľ zmluvnú pokutu so žalovanou ako spotrebiteľom osobitne nevyjednával, pretože zmluvná pokuta mala byť dojednaná za rovnakých podmienok vo všetkých zmluvách.

60. Pri uzatváraní zmluvy predchodca žalobcu vystupoval ako dodávateľ a žalovaná ako spotrebiteľ, pretože pri uzatváraní zmluvy žalovaná nekonala v rámci predmetu svojej obchodnej alebo podnikateľskej činnosti. Tento vzťah medzi účastníkmi konania na základe zmluvy vznikol v dobe, kedy Slovenská republika už transformovala do právneho poriadku smernice EÚ v oblasti ochrany spotrebiteľa. Základným princípom spotrebiteľských zmlúv je, že nesmú obsahovať neprijateľnú podmienku, teda také zmluvné dojednaní, ktoré spôsobuje značnú nerovnováhu v právach a

povinnostiach zmluvných strán v neprospech spotrebiteľa, a to pod sankciou absolútnej neplatnosti takejto podmienky. Súd pri hodnotení dojednaných zmluvných podmienok v súlade s ust. § 53 ods. 10 Občianskeho zákonníka bral zreteľ na uzatváranú zmluvu, výšku úveru. Takéto dojednanie zmluvnej pokuty nie je podľa súdu platnou dohodou o zmluvnej pokute, nie je podľa súdu žiadnou zmluvou. Nemá náležitosti zmluvy, vyzerá ako nejaká formulár, tlačivo, nie je v ňom uvedené, že ide o osobitnú dohodu a zmluvu. Na tomto nič nemôže zmeniť to, že v závere uvedený podpis žalovanej na závere. Súd preto považoval dohodu o zmluvnej pokute v danom prípade za neplatnú a preto nárok žalobcu na zaplatenie zmluvnej pokuty ako nedôvodný zamietol.

61. Súd preskúmal predmetnú vec najmä s prihliadnutím na ust. § 53 ods. 1 Občianskeho zákonníka. Právny vzťah, ktorý vznikol medzi účastníkmi konania vyplýva zo spotrebiteľskej zmluvy. Spotrebiteľská zmluva nesmie obsahovať ustanovenia, ktoré spôsobujú značnú nerovnováhu v právach a povinnostiach zmluvných strán v neprospech spotrebiteľa. To neplatí, ak ide o zmluvné podmienky, ktoré sa týkajú hlavného predmetu plnenia a primeranosti ceny ak tieto zmluvné podmienky sú vyjadrené určito, jasne a zrozumiteľne, alebo ak boli neprijateľné podmienky individuálne dojednané. S poukazom na vyššie uvedené, značnú nerovnováhu v právach a povinnostiach zmluvných strán v neprospech spotrebiteľa, spôsobuje podľa názoru súdu v predmetnom právnom vzťahu medzi účastníkmi konania dojednanie, ktoré navrhovateľovi umožňuje žiadať od odporkyni zmluvnú pokutu v prípade, že odporkyňa ako spotrebiteľ využije svoje právo a urobí taký úkony, ktorý by smeroval k ukončeniu alebo účelom ktorého by malo byť ukončenie platnosti zmluvy a/alebo dodatku k zmluve pred uplynutím doby viazanosti. Uvedenú nerovnováhu zvyrazňuje aj skutočnosť, že v zmluvných podmienkach obdobná povinnosť uhradiť zmluvnú pokutu pre navrhovateľa (ako dodávateľa) dojednaná nie je.

62. Ako uviedol Ústavný súd SR: „Pokiaľ je však zmluvná podmienka až v hrubom nepomere v neprospech spotrebiteľa ako slabšej zmluvnej strany v právnom vzťahu zo štandardnej spotrebiteľskej zmluvy, ktorý vzťah teória u prax navyše označujú za fakticky nerovný, nevyvážený, nemali by byť žiadne pochybnosti o tom, že takáto zmluvná podmienka sa prieči dobrým mravom.“ (Uznesenie Ústavného súdu SR z 24.2.2011, IV.ÚS 55/2011-19).

63. Čo sa týka požadovaných úrokov z omeškania, žalobca v žalobe požadoval úroky z omeškania od 14.04.2016, t.j. odo dňa nasledujúceho po dni dokedy mala žalovaná vrátiť dlh a kedy bola v omeškani do zaplatenia. Preto súd priznal žalobcovi úroky z omeškania, no len zo sumy dlhu vo výške 112 eur od 14.04.2016 do zaplatenia, no len zo sumy istiny, ktorú považoval za dôvodnú a zvyšok nároku žalobcu na úroky z omeškania ako nedôvodný zamietol. Ak nie je dôvodná istina, nie je dôvodný ani úrok z omeškania z nej.

64. Navyše súd pre úplnosť poukazuje, že súd je toho názoru, že dohodnuté úroky z poskytnutých prostriedkov patria len do splatnosti dlhu, resp. všetkých jeho splátok a od splatnosti je potom dlžník v omeškani a musí platiť úroky z omeškania (uznesenie Najvyššieho súdu SR sp. zn. 4Obo/143/1998). V opačnom prípade by na ťarchu spotrebiteľa dochádzalo k dvojnásobnému zaťaženi a to jednak v podobe úrokov z úveru, ako aj úrokov z omeškania, čo by spôsobilo značnú nerovnováhu vo vzťahoch medzi účastníkmi. Tieto úroky od poskytnutia do doby zosplatenia súd žalobcovi priznal, tak ako je to vyššie špecifikované a uvedené. Z týchto dôvodov je požadovanie riadnych úrokov až do zaplatenia istiny absolútne nedôvodné.

65. Zároveň súd na žiadosť žalovanej po prehodnotení jej osobných, majetkových a zárobkových pomerov povolil jej uhradiť dlh v primeraných splátkach, tak ako je to uvedené vo výroku tohto rozsudku.

66. Podľa § 255 ods. 1 zákona č. 160/2015 Z. z. Civilný sporový poriadok (ďalej len „CSP“), súd prizná strane náhradu trov konania podľa pomeru jej úspechu vo veci.

67. Podľa § 262 ods. 2 CSP, o výške náhrady trov konania rozhodne súd prvej inštancie po právoplatnosti rozhodnutia, ktorým sa konanie končí, samostatným uznesením, ktoré vydá súdny úradník.

68. Keďže súd žalobu z väčšej časti zamietol úspešná bola žalovaná. Žalovaná má preto nárok na plnú náhradu trov konania. Keďže jej žiadne trovy konania nevznikli a ani ich nežiadala, súd jej ich nepriznal. V tejto súvislosti súd považuje za potrebné poukázať aj na článok 17, kde je stanovený princíp hospodárnosti konania, ako aj postup súdu bez zbytočného a neprimeraného zaťažovania strán sporu.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku možno podať odvolanie v lehote 15 dní odo dňa jeho doručenia na Okresnom súde vo Vranov a nad Topľou písomne v dvoch vyhotoveniach. V odvolaní sa uvedie, ktorému súdu je určené, kto ho robí, ktorej veci sa týka, čo sa ním sleduje, uvedie sa spisová značka.

V odvolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh) (§ 363 SCP). Odvolanie musí byť podpísané.

Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže odvolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie odvolania (§ 364 CSP).

Odvolanie proti rozhodnutiu vo veci samej možno odôvodniť (§ 365 CSP) len tým, že

- a) neboli splnené procesné podmienky,
- b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,
- c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd,
- d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- e) súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- g) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo
- h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Odvolanie proti rozhodnutiu vo veci samej možno odôvodniť aj tým, že právoplatné uznesenie súdu prvej inštancie, ktoré predchádzalo rozhodnutiu vo veci samej, má vadu uvedenú v odseku 1, ak táto vada mala vplyv na rozhodnutie vo veci samej. Odvolacie dôvody a dôkazy na ich preukázanie možno meniť a dopĺňať len do uplynutia lehoty na podanie odvolania.

Ak žalovaný nespĺní povinnosť uloženú týmto rozsudkom môže žalobca podať návrh na vykonanie exekúcie podľa exekučného poriadku.